

Noen aktuelle formler

Derivasjonsregler

Spesielle: $(x^n)' = nx^{n-1}$
 $(a^x)' = a^x \ln a$ spesielt $(e^x)' = e^x$
 $(\ln x)' = \frac{1}{x}$
 $(\sin x)' = \cos x$ $(\cos x)' = -\sin x$
 $(\tan x)' = \frac{1}{\cos^2 x} = 1 + \tan^2 x$ $(\cot x)' = -\frac{1}{\sin^2 x}$

Generelle: $(f(x) + g(x))' = f'(x) + g'(x)$
 $(f(x) \cdot g(x))' = f(x) \cdot g'(x) + f'(x) \cdot g(x)$
 $(\frac{f(x)}{g(x)})' = \frac{g(x) \cdot f'(x) - f(x) \cdot g'(x)}{g(x)^2}$
 $(f(g(x)))' = f'(g(x)) \cdot g'(x)$

Spesielle funksjoner

Eksponensialfunksj.: $a^x a^y = a^{x+y}$ $\frac{a^x}{a^y} = a^{x-y}$ $a^{-x} = \frac{1}{a^x}$ $(a^x)^y = a^{xy}$

Logaritmer: $\ln(xy) = \ln x + \ln y$ $\ln(\frac{x}{y}) = \ln x - \ln y$
 $\ln \frac{1}{x} = -\ln x$ $\ln(x^a) = a \ln x$

Trigonometriske: $\sin^2 x + \cos^2 x = 1$
 $\sin(x+y) = \sin x \cos y + \cos x \sin y$
 $\cos(x+y) = \cos x \cos y - \sin x \sin y$
 $\sin 2x = 2 \sin x \cos x$ $\cos 2x = \cos^2 x - \sin^2 x$
 $\sin^2 x = \frac{1}{2}(1 - \cos 2x)$ $\cos^2 x = \frac{1}{2}(1 + \cos 2x)$

Eksakte verdier:

v	0	$\pi/6$	$\pi/4$	$\pi/3$	$\pi/2$
$\sin v$	0	1/2	$\sqrt{2}/2$	$\sqrt{3}/2$	1
$\cos v$	1	$\sqrt{3}/2$	$\sqrt{2}/2$	1/2	0
$\tan v$	0	$\sqrt{3}/3$	1	$\sqrt{3}$	-

Integrasjonsregler

Spesielle: $\int x^n dx = \frac{1}{n+1} x^{n+1} + C$ $n \neq -1$ $\int \frac{1}{x} dx = \ln x + C$, $x > 0$
 $\int a^x dx = \frac{1}{\ln a} a^x + C$ spesielt $\int e^x dx = e^x + C$
 $\int \sin x dx = -\cos x + C$ $\int \cos x dx = \sin x + C$

Generelle: $\int f(x) + g(x) dx = \int f(x) dx + \int g(x) dx$
 $\int f(x)g'(x) dx = f(x)g(x) - \int f'(x)g(x) dx$
 $\int f'(g(x))g'(x) dx = f(g(x)) + C$

Bestemte integraler: $\int_a^c f(x) dx = \int_a^b f(x) dx + \int_b^c f(x) dx$
 $\int_a^b f(x) dx = -\int_b^a f(x) dx$

Differens- og differensialligninger

Første ordens differensialligning, $y' + f(x)y = g(x)$:

$$y(x) = e^{-\int f dx} \int e^{\int f dx} g(x) dx$$

Andre ordens differensialligning, $y'' + py' + qy = 0$:

$$y(x) = \begin{cases} Ce^{r_1x} + De^{r_2x} & \text{hvis to reelle røtter } r_1 \neq r_2 \\ Ce^{rx} + Dxe^{rx} & \text{hvis én reell rot } r \\ Ce^{ax} \cos(bx) + De^{ax} \sin(bx) & \text{hvis to komplekse røtter } r = a \pm ib \end{cases}$$

Første ordens homogen differenslikning;

$$x_n - kx_{n-1} = 0 : \quad x_n = Ck^n$$

Andre ordens homogen differenslikning;

$$x_{n+2} + bx_{n+1} + cx_n = 0, \quad \text{karakteristisk polynom: } r^2 + br + c,$$
$$x_n = \begin{cases} Cr_1^n + Dr_2^n & \text{hvis to reelle røtter } r_1 \neq r_2 \\ Cr^n + Dnr^n & \text{hvis én reell rot } r \\ C\rho^n \cos(n\theta) + D\rho^n \sin(n\theta) & \text{hvis to komplekse røtter } r = \rho e^{\pm i\theta} \end{cases}$$

Matriseregning og komplekse tall

Komplekse tall:

$$z = a + ib = r(\cos \theta + i \sin \theta) = re^{i\theta}, \quad r = \sqrt{a^2 + b^2}$$

$$\text{Realdel: } \operatorname{Re}(z) = a, \quad \text{Imaginærdel: } \operatorname{Im}(z) = b$$

$$\text{Kompleks konjugert: } \bar{z} = a - ib = re^{-i\theta}$$

$$\text{De Moivres formel: } (\cos \theta + i \sin \theta)^n = \cos(n\theta) + i \sin(n\theta)$$

Matriseprodukt:

$$(x_{ij}) \cdot (y_{ij}) = (z_{ij}), \quad z_{ij} = \sum_{k=1}^n x_{ik}y_{kj}$$

$$\text{Determinanter: } \begin{vmatrix} a & b \\ c & d \end{vmatrix} = ad - bc$$

$$\begin{vmatrix} a_1 & a_2 & a_3 \\ b_1 & b_2 & b_3 \\ c_1 & c_2 & c_3 \end{vmatrix} = a_1b_2c_3 + a_2b_3c_1 + a_3b_1c_2 - a_1b_3c_2 - a_2b_1c_3 - a_3b_2c_1$$

$$\det(AB) = \det(A) \det(B), \quad \det(A^{-1}) = \frac{1}{\det(A)}, \quad \det(A^T) = \det(A)$$